

14 Ιουλίου 1789

Η πτώση της Βαστίλης

Η σύγκληση του συμβουλίου των γενικών τάξεων στις 5 Μαΐου 1789, έμελλε να είναι μοιραία για τον Λουδοβίκο ΙΣΤ΄ της Γαλλίας. Μετά την αποχώρηση των αντιπροσώπων της πρώτης και της δεύτερης τάξης, το συμβούλιο των τάξεων μετατράπηκε σε εθνοσυνέλευση στις 17 Ιουνίου, ενώ από τις 19 του μήνα, επανήλθε η δεύτερη τάξη, έπειτα από ψηφοφορία που προκάλεσαν οι κατώτεροι, πεινασμένοι, κληρικοί. Μετά τον όρκο του σφαιριστηρίου (20 του Ιουνίου) και την ανοιχτή ρήξη με τον βασιλιά ([βλ. 23.6.1789](#)), τα γεγονότα άρχισαν να εξελίσσονται με ταχύτητα.

Στις 25 Ιουνίου 1789, στους αντιπροσώπους της δεύτερης και της τρίτης τάξης, ήρθαν να προστεθούν και 47 εκλεγμένοι εκπρόσωποι των αριστοκρατών. Ανάμεσά τους και ο δούκας της Ορλεάνης Λουδοβίκος Φίλιππος Ιωσήφ που άνοιξε τους απέραντους κήπους του στο λαό. Σ' αυτούς τους κήπους, πρωί βράδυ, ο δημοσιογράφος Καμίλ Ντεμουλέν έβγαζε πύρινους λόγους, καταγγέλλοντας αριστοκράτες και βασιλική αυλή ως τους μόνους υπεύθυνους για τη δυστυχία του λαού. Ο πυρετός ανέβαινε στους παρισινούς δρόμους. Η εθνοσυνέλευση συνέχιζε τις εργασίες της απτότη. Ο βασιλιάς τα είχε χαμένα. Οι αυλικοί του ζητούσαν να διαλύσει την εθνοσυνέλευση. Ο Λουδοβίκος προτίμησε να απολύσει τον υπουργό του των Οικονομικών, Ζακ Νεκέρ, τον μόνο λαοφιλή στην κυβέρνηση. Ήταν 11 Ιουλίου. Στους κήπους του δούκα της Ορλεάνης, ο Ντεμουλέν ξεσπάθωσε: «Στα όπλα, πολίτες! Η απόλυση του Νεκέρ είναι προμήνυμα. Οι μισθοφόροι του βασιλιά θα μας χτυπήσουν. Στα όπλα, πολίτες!».

Ο λαός ξεχύθηκε στους δρόμους. Ο στρατός αποσύρθηκε. Τη νύχτα, 12 Ιουλίου, οι καμπάνες των εκκλησιών του Παρισιού χτυπούσαν εκκωφαντικά. Στις 13, ομάδες λαού χύθηκαν στις στρατιωτικές αποθήκες κι άρπαξαν όπλα και πολεμοφόδια. Στις 14 Ιουλίου 1789, ο λαός ξεχύθηκε στους δρόμους. Ένα σύνθημα συγκλόνιζε τα πλήθη: «Στη Βαστίλη». Στις μισητές φυλακές που αποτελούσαν το σύμβολο της δεσποτείας και της καταπίεσης. Το σύνθημα έγινε πολεμική κραυγή. Η κραυγή μετατράπηκε σε ορμή. Με έφοδο, ο λαός πήρε τη Βαστίλη.

Από στρατιωτική σκοπιά, το γεγονός ήταν ασήμαντο. Ουσιαστικά, επρόκειτο για την ανατροπή ενός συμβόλου. Ο Λουδοβίκος πήρε το μήνυμα και δήλωσε χαρούμενος, με την εξέλιξη. Όμως, η πτώση της Βαστίλης, στις 14 Ιουλίου 1789 σημαδότησε την επανάσταση, που είχε πάρει πια τον δρόμο της.

1904: Πεθαίνει ο Πολ Κρούγκερ Στέφανους, Νοτιοαφρικανός πολιτικός. Εκλέχτηκε πρόεδρος του Τρανσβάαλ το 1883 και ήταν η ψυχή της πολιτικής που οδήγησε στον πόλεμο των Μπόερς ενάντια στη Βρετανία.

1913: Γεννιέται ο Τζέραλντ Φορντ (Λέσλι Λιντς Κινγκ Τζούνιορ), Αμερικανός πολιτικός και πρόεδρος από το 1974. Ανέλαβε καθήκοντα μετά την παραίτηση του Ρίτσαρντ Νίξον εξαιτίας του σκανδάλου Γουοτεργέιτ αλλά στις εκλογές του 1977 έχασε από τον Τζίμι Κάρτερ.

1918: Δημιουργείται η εθνική επιτροπή των Τσέχων, που θα οδηγήσει στην ανεξαρτησία της Τσεχοσλοβακίας, στις 28 Οκτωβρίου 1918.

1933: Στη Γερμανία, το κόμμα των Ναζι του Αδόλφου Χίτλερ καταργεί όλα τα άλλα κόμματα.

1958: Σε στρατιωτικό πραξικόπημα που οδήγησε το Ιράκ στη δημοκρατία, δολοφονούνται ο βασιλιάς Φεϊζάλ μαζί με όλη την οικογένειά του, και τον πρωθυπουργό του.

1992: Σε απόπειρα της οργάνωσης «17 Νοέμβρη», στην πλατεία Συντάγματος, εναντίον του υπουργού Οικονομικών Γ. Παλιαοκρασά, σκοτώνεται ο περαστικός Αθανάσιος Αξαριλιάν.

1996: Μετά από ηρεμία δύο χρόνων, έκρηξη βόμβας σε ξενοδοχείο στο Ενισκίλεν στη Βόρειο Ιρλανδία, τραυματίζει 40 άτομα. Ο IRA αρνήθηκε οποιαδήποτε ευθύνη για την επίθεση.

2013: Με το 74,07 των ψήφων των μελών του ιδρυτικού συνεδρίου, ο Αλέξης Τσίπρας εκλέγεται πρώτος πρόεδρος του ενιαίου ΣΥΡΙΖΑ, στον οποίο μετεξελίχθηκε ο Συνασπισμός Ε.Κ.Μ.

2016: Γάλλος τυνησιακής καταγωγής οδηγεί φορτηγό πυροβολώντας εναντίον πλήθους που, με την ευκαιρία της εθνικής εορτής, παρακολουθεί ρίψη βεγγαλικών, στη Νίκαια. Σκοτώθηκαν 84 άτομα (ανάμεσά τους και ο δράστης) και τραυματίστηκαν περισσότεροι από

120 (με τους 18 να χαροπαλεύουν). Δυο μέρες αργότερα, ο ISIS ισχυρίστηκε ότι ο τρομοκράτης ήταν «στρατιώτης του».

Η 14^η Ιουλίου στον πολιτισμό

14 Ιουλίου 1952

Η ψυχροπολεμική Ολυμπιάδα

«Πάνω από την Ευρώπη υψώνεται ένα σιδηρούν παραπέτασμα», είχε πει ο γηραιός Ουίστον Τσόρτσιλ, περιγράφοντας από τη δική του σκοπιά την περίοδο του «ψυχρού πολέμου» που, το 1952, βρισκόταν ήδη σε έξαρση. Κομμουνιστική και αντικομμουνιστική προπαγάνδα ανταγωνίζονταν άγρια η μια την άλλη. Ο στίβος και τα γήπεδα των αθλοπαιδιών μετατράπηκαν σε χώρους, όπου μετριόταν η αμερικανική ή η σοβιετική υπεροχή, ανάλογα με το αποτέλεσμα.

Η Φιλανδία ήταν παραδοσιακά ενταγμένη στη σφαίρα επιρροής της γειτονικής Ρωσίας, τσαρικής ή σοβιετικής, με πρόεδρο δημοκρατίας και πολιτική που φρόντιζαν να τηρούνται ίσες αποστάσεις από τις δύο υπερδυνάμεις. Ο Στάλιν βρήκε την Ολυμπιάδα του Ελσίνκι (15

στη σειρά) βολική για μια δυναμική παρουσία. Ξεκίνησε στις 14 Ιουλίου 1952 με τη συμμετοχή 4.407 αθλητών και 518 αθλητριών από 69 χώρες αλλά οι αγώνες πήραν την μορφή σκληρής πάλης με τους Αμερικανούς και τους Σοβιετικούς να αμιλλώνται, ποιοι θα συλλέξουν τα περισσότερα μετάλλια. Το σκορ έληξε 76 – 71 υπέρ των Αμερικανών, οι

οποίοι είχαν να λένε ότι στα χρυσά «έσκισαν»: 40 κέρδισαν οι ΗΠΑ, μόλις 22 η Σοβιετική Ένωση.

Επιστρατεύτηκαν οι «καθοδηγητές»: Ναι μεν οι Σοβιετικοί έχασαν τη μάχη για πέντε μετάλλια, αλλά ουσιαστικά είναι οι νικητές, καθώς πρώτη φορά κατέβηκαν μεταπολεμικά σε ανάλογους αγώνες. Κι επιπλέον, οι Αμερικανοί θα έπαιρναν πολύ λιγότερα μετάλλια, αν δεν είχαν στις τάξεις τους μαύρους αθλητές, αυτούς τους οποίους ο αμερικανικός ρατσισμός καταπιέζει και θυμάται μόνο όταν είναι να τους εκμεταλλευτεί. Τέσσερα χρόνια αργότερα, στη Μελβούρνη, οι Σοβιετικοί θα έπαιρναν πανηγυρική ρεβάνς.

Με όλα αυτά, σχεδόν απαραίτητη πέρασε η επανεμφάνιση της Γερμανίας και της Ιαπωνίας, οι οποίες άλλωστε είχαν πολύ φτωχή αγωνιστική παρουσία. Αντίθετα, έλαμψαν τα αστέρια των Ούγγρων ποδοσφαιριστών, με την εθνική των Πούσκας, Χιντεγκούτι, Γκρόσιτς, Λόραντ, Κότσις, Μπουντ να κερδίζει στον τελικό 2 - 0 τη Γιουγκοσλαβία των Στάνκοβιτς, Μπόσκοφ.

Την Ολυμπιακή Φλόγα μετέφερε στο στάδιο ο βετεράνος πρωταθλητής Πάαβο Νούρμι, ο δρομέας που κατέκτησε εννιά χρυσά ολυμπιακά μετάλλια και δημιούργησε 29 παγκόσμια ρεκόρ. Η μεγάλη αυτή μορφή του αθλητισμού πέθανε στις 2 Οκτωβρίου 1974 σε ηλικία 77 χρόνων. Άφησε την περιουσία του σε ίδρυμα ερευνών για καρδιακές παθήσεις. Όμως, στο Ελσίνκι έλαμψαν οι μορφές του Εμίλ και της Ντάνα Ζάτοπεκ ([βλ. 24.7.1952](#)).

1865: Ο Βρετανός ορειβάτης Έντουαρντ Γουάιμπερ και η ομάδα του, είναι οι πρώτοι που αναρριχώνται σε ύψος περίπου 4.500 μέτρων, σε μια από τις πιο αφιλόξενες κορυφές των Άλπεων.

1867: Ο κατασκευαστής εκρηκτικών, Άλφρεντ Νόμπελ, επιδεικνύει για πρώτη φορά στο λατομείο Μέρστχαμ στο Σούρεϋ τη νέα του εφεύρεση, τη δυναμίτιδα. Τα βραβεία επρόκειτο

να καθιερωθούν τριάντα χρόνια αργότερα.

1887: Πεθαίνει ο Γερμανός Άλφρεντ Κρουπ. Στα 1860, μετέτρεψε το ασημαντο οικογενειακό χυτήριο μετάλλων στην πλούσια σε μεταλλεύματα περιοχή της Ρουρ, σε βιομηχανία όπλων και θωράκων για πολεμικά πλοία και έβαλε τα θεμέλια της αυτοκρατορίας των Κρουπ. Είχε γεννηθεί το 1812.

1918: Γεννιέται στην Ουψάλα ο Ίνγκμαρ Μπέργκμαν, Σουηδός σκηνοθέτης, γνωστότερος για τα έργα του «Σιωπή», «Κλάματα και ψίθυροι» και «Εβδομη Σφραγίδα».

1965: Το μη επανδρωμένο διαστημόπλοιο Μάρινερ 4, που είχε εκτοξευτεί ένα χρόνο πριν, γίνεται το πρώτο που έστειλε φωτογραφίες από τον Άρη κι έδινε σήμα επί οκτώ ώρες.

2006: Μόλις πέντε ημέρες μετά την κατάκτηση του παγκοσμίου κυπέλλου από την Ιταλία, οι ιταλικές ομάδες Γιουβέντους, Φιορεντίνα και Λάτσιο υποβιβάζονται στη Β' κατηγορία, όπου θα ξεκινήσουν το νέο πρωτάθλημα με μειονέκτημα από 30 ως 7 βαθμούς. Η Μίλαν παραμένει στην Α' κατηγορία αλλά θα ξεκινήσει με μείον 15 βαθμούς. Τα πρωταθλήματα 2005 και 2006 αφαιρούνται από τη Γιουβέντους. Δέκα μέρες αργότερα, το εφετείο μείωσε τις ποινές κι έστειλε στη Β' κατηγορία μόνο τη Γιουβέντους.

2015: Το διαστημόπλοιο «Νέοι Ορίζοντες» περνά πλάι στον Πλούτωνα και το φεγγάρι του, Χάροντα, συλλέγοντας φωτογραφίες και στοιχεία που αποστέλλονται στη Γη. Είχε εκτοξευτεί από τη NASA τον Ιανουάριο του 2006.